

Mediji i informiranje

Sud Europske unije
PRIOPĆENJE ZA MEDIJE br. 157/20
U Luxembourg 9. prosinca 2020.

Presuda u predmetu C-132/19 P
Groupe Canal +/Komisija

Sud poništava Komisijinu odluku kojom su obvezujućima postale obveze koje je ponudio poduzetnik radi očuvanja tržišnog natjecanja

Mogućnošću suugovarateljâ poduzetnika koji se obvezao da neće poštovati određene ugovorne klauzule da pokrenu postupak pred nacionalnim sudom ne mogu se ispraviti učinci Komisijine odluke kojom te obveze postaju obvezujuće na ugovorna prava tih suugovaratelja

Društvo Paramount Pictures International Ltd i njegovo društvo majka Viacom Inc. (u daljnjem tekstu zajedno nazvana: društvo Paramount) sklopili su s glavnim televizijskim kućama koje naplaćuju program u Europskoj uniji, među kojima su i društva Sky UK Ltd i Sky plc (u daljnjem tekstu zajedno nazvana: društvo Sky) kao i društvo Groupe Canal + SA, sporazume o licencijski audiovizualnog sadržaja.

Europska komisija 13. siječnja 2014. pokrenula je istragu o mogućim ograničenjima koja narušavaju pružanje usluga naplatne televizije u okviru sporazuma o licencijski o kojima je riječ, kako bi ocijenila njihovu usklađenost s člankom 101. UFEU-a i člankom 53. Sporazuma o Europskom gospodarskom prostoru (EGP). Na temelju te istrage, 23. srpnja 2015. uputila je društvu Paramount obavijest o preliminarno utvrđenim činjenicama u postupku u vezi s određenim klauzulama iz sporazuma o licencijski koje je ono sklopilo s društvom Sky. U ovom je slučaju riječ o dvjema povezanim klauzulama, od kojih je prva imala za cilj zabraniti društvu Sky ili mu ograničiti mogućnost da pozitivno odgovori na samoinicijativne zahtjeve potrošača koji borave unutar EGP-a, ali izvan Ujedinjene Kraljevine i Irske, o kupnji usluga televizijske distribucije, dok se drugom klauzulom nalagalo društvu Paramount da u sporazume koje je sklapalo s televizijskim kućama sa sjedištem u EGP-u, ali izvan Ujedinjene Kraljevine, uvrsti klauzulu koja sadržava sličnu zabranu tim televizijskim kućama u pogledu takvih zahtjeva koji potječu od potrošača koji borave u Ujedinjenoj Kraljevini ili Irskoj. U tom je pogledu Komisija smatrala da sporazumi koji takvim klauzulama dovode do apsolutne teritorijalne isključivosti mogu činiti ograničenje tržišnog natjecanja „s obzirom na cilj” u smislu članka 101. UFEU-a i članka 53. Sporazuma o EGP-u, s obzirom na ta da dovode do ponovne podjele nacionalnih tržišta te povređuju cilj Ugovora koji se odnosi na uspostavljanje jedinstvenog tržišta. Dopisom od 4. prosinca 2015. Komisija je društvu Groupe Canal +, u njegovu svojstvu treće zainteresirane strane, prosljedila tu ocjenu, uz preliminarni zaključak.

Društvo Paramount ponudilo je, pak, obveze u svrhu otklanjanja zabrinutosti koje je izrazila Komisija. U tom je pogledu, među ostalim, izrazilo spremnost da više ne poštuje klauzule koje dovode do apsolutne teritorijalne zaštite televizijskih kuća i da ne pokrene sudske postupke kako bi osiguralo poštovanje tih klauzula, a koje se nalaze u sporazumima o licencijski koje je sklopilo s tim televizijskim kućama.

Nakon što je zaprimila očitovanja zainteresiranih trećih strana, među kojima i društva Groupe Canal +, Komisija je odlukom od 26. srpnja 2016.¹ (u daljnjem tekstu: sporna odluka) prihvatila i učinila obvezujućima tako ponuđene obveze, kao što je to predviđeno člankom 9. Uredbe br.

¹ Odluka Komisije od 26. srpnja 2016. u vezi s postupkom na temelju članka 101. UFEU-a i članka 53. Sporazuma o EGP-u (Predmet AT.40023 – Prekogranični pristup naplatnoj televiziji)

1/2003². Društvo Paramount je tada obavijestilo društvo Groupe Canal + o sadržaju obveza koje su na taj način postale obvezujuće i njihovim posljedicama, konkretno, o svojoj namjeri da više ne nadzire poštovanje apsolutne teritorijalne isključivosti koja mu je dodijeljena na francuskom tržištu. Budući da je smatralo da se takve obveze, koje su preuzete u okviru postupka koji je uključivao samo Komisiju i društvo Paramount, na njega ne mogu primijeniti, društvo Groupe Canal + podiglo je pred Općim sudom Europske unije tužbu za poništenje sporne odluke, koja je odbijena presudom Općeg suda od 12. prosinca 2018.³ U svojoj presudi od 9. prosinca 2020. Sud, međutim, utvrđuje da ocjena koju je Opći sud proveo o proporcionalnosti narušavanja interesa trećih strana proizišlog iz sporne odluke sadržava pogreške koje se tiču prava. Slijedom toga, time što je prihvatio žalbene razloge koje je iznijelo društvo Groupe Canal +, ukinuo je pobijanu presudu i, konačno odlučujući o sporu, poništio spornu odluku. U tom kontekstu Sud daje nova pojašnjenja o načinu izvršavanja ovlasti Komisije i nacionalnih sudova u provedbi pravila Unije o tržišnom natjecanju.

Ocjena Suda

Kao prvo, Sud smatra da je Opći sud pravilno odbio tužbeni razlog koji se temelji na zlouporabi ovlasti, a kojim se u biti nastojalo dokazati da je Komisija donošenjem sporne odluke zaobišla zakonodavni proces koji se odnosi na pitanje geografskog blokiranja. U tom pogledu Sud osobito odobrava to što je Opći sud istaknuo da, dokle god zakonodavni proces koji se odnosi na pitanje geografskog blokiranja ne dovodi do donošenja zakonodavnog teksta, taj proces ne utječe na ovlasti koje Komisija ima na temelju članka 101. UFEU-a i Uredbe br. 1/2003. Međutim, u konkretnom je slučaju neupitno da je sporna odluka donesena na temelju takvih ovlasti, prije dovršetka zakonodavnog procesa o kojem je riječ.

Kao drugo, Sud smatra da je Opći sud, također na temelju razloga koji su dostatni i lišeni bilo kakve pogreške koja se tiče prava, odbio argumente društva Groupe Canal + kojima se nastojala dokazati zakonitost relevantnih klauzula u pogledu članka 101. stavka 1. UFEU-a i stoga nepostojanje osnove za zabrinutosti na kojima se temelji sporna odluka. Naime, s obzirom na to da su sporazumi o licenci o kojima je riječ sadržavali klauzule čiji je cilj ukinuti prekogranično pružanje usluga emitiranja predmetnog audiovizualnog sadržaja te su u tu svrhu televizijskim kućama dodjeljivali apsolutnu teritorijalnu zaštitu putem uzajamnih obveza, Opći sud mogao je valjano utvrditi da takve klauzule, ne dovodeći u pitanje moguću odluku kojom se nakon sveobuhvatnog ispitivanja konačno utvrđuje postojanje ili nepostojanje povrede članka 101. stavka 1. UFEU-a, mogu kod Komisije izazvati zabrinutosti u području tržišnog natjecanja. U tom istom kontekstu, Sud naglašava preliminarost koja je svojstvena ocjeni protutržišne prirode postupanja o kojem je riječ u okviru odluke donesene na temelju članka 9. Uredbe br. 1/2003. Prema tome, Opći sud također je pravilno utvrdio da se članak 101. stavak 3. UFEU-a primjenjuje samo ako se prethodno utvrdi povreda članka 101. stavka 1. UFEU-a, kako bi iz toga zaključio da nije na njemu da u okviru nadzora zakonitosti takve odluke odlučuje o prigovorima koji se temelje na uvjetima primjene članka 101. stavka 3. UFEU-a.

Kao treće, Sud odobrava to što je Opći sud smatrao da relevantne klauzule opravdano mogu kod Komisije izazvati zabrinutosti u području tržišnog natjecanja koje se odnose na cijeli EGP a da pritom nema obvezu da pojedinačno analizira dotična nacionalna tržišta. Naime, s obzirom na to da su se relevantnim klauzulama nastojala odvojiti nacionalna tržišta, Opći sud pravilno je istaknuo da takvi sporazumi mogu ugroziti pravilno funkcioniranje jedinstvenog tržišta, sprečavajući na taj način postizanje jednog od glavnih ciljeva Unije, neovisno o situaciji koja prevladava na nacionalnim tržištima.

Kao četvrto, Sud ispituje prigovor koji se temelji na pogrešci koja se tiče prava koju je navodno počinio Opći sud, osobito u pogledu načela proporcionalnosti, pri ocjeni utjecaja sporne odluke na ugovorna prava trećih strana, kao što je to društvo Groupe Canal +. Sud najprije podsjeća na to da

² Uredba Vijeća (EZ) br. 1/2003 od 16. prosinca 2002. o provedbi pravila o tržišnom natjecanju koja su propisana člancima [101. i 102. UFEU-a] (SL 2003., L 1, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 8., svezak 1., str. 165. i ispravak SL 2016., L 173, str. 108.)

³ Presuda od 12. prosinca 2018., Groupe Canal +/Komisija, [T-873/16](#)

se, u okviru članka 9. Uredbe br. 1/2003, od Komisije traži da ne provjerava ponuđene obveze samo u pogledu njihove prikladnosti da otklone njezine zabrinutosti u području tržišnog natjecanja, nego i s obzirom na njihov utjecaj na interese trećih strana, na način da prava tih trećih strana ne budu lišena svojeg sadržaja. Međutim, kao što je to sam Opći sud primijetio, činjenica da je Komisija učinila obvezujućom obvezu gospodarskog subjekta koja se sastoji od toga da on ne primjenjuje određene ugovorne klauzule u odnosu na svojeg suugovaratelja, poput društva Groupe Canal +, koji ima svojstvo samo treće zainteresirane strane, iako taj suugovaratelj nije na to pristao, čini zadiranje u ugovornu slobodu navedenog suugovaratelja koje premašuje ono što je predviđeno u članku 9. Uredbe br. 1/2003.

U tom kontekstu Sud smatra da Opći sud ne može takve suugovaratelje uputiti na nacionalne sudove kako bi osigurali poštovanje svojih ugovornih prava a da pritom ne povrijedi odredbe članka 16. Uredbe br. 1/2003 kojima se tim sudovima zabranjuje da donesu odluke koje ne bi bile u skladu s prethodnom Komisijinom odlukom u tom području. Naime, odluka nacionalnog suda koja obvezuje gospodarski subjekt da povrijedi svoje obveze koje su postale obvezujuće na temelju Komisijine odluke očito nije u skladu s njome. K tomu, budući da se drugom rečenicom članka 16. stavka 1. Uredbe br. 1/2003 od nacionalnih sudova traži da izbjegavaju donošenje odluka u suprotnosti s odlukom koju Komisija namjerava donijeti, među ostalim, u svrhu primjene članka 101. UFEU-a, Opći je sud također počinio pogrešku koja se tiče prava time što je utvrdio da nacionalni sud može proglasiti da su relevantne klauzule u skladu s člankom 101. UFEU-a, iako Komisija još uvijek može, na temelju članka 9. stavka 2. Uredbe br. 1/2003, ponovno pokrenuti postupak i, kao što je to prvotno namjeravala, donijeti odluku koja sadržava formalno utvrđenje povrede.

Stoga Sud zaključuje da **pobijana presuda sadržava pogrešku koja se tiče prava u vezi s ocjenom proporcionalnosti sporne odluke u pogledu narušavanja interesa trećih osoba, tako da je valja ukinuti.**

Budući da smatra da stanje postupka dopušta da se o sporu odluči, Sud naposljetku ispituje razlog za poništenje koji se temelji na povredi načela proporcionalnosti. Primjenom učinaka razloga koji opravdavaju ukidanje pobijane presude, **Sud ističe ključni karakter, u strukturi sporazuma o licenci o kojima je riječ, obveza čiji je cilj osigurati poštovanje teritorijalne isključivosti dodijeljene televizijskim kućama, na koje utječu obveze koje su postale obvezujuće spornom odlukom.** Sud dolazi do zaključka da **je Komisija, time što je donijela spornu odluku, lišila sadržaja ugovorna prava trećih strana, među kojima i ona društva Groupe Canal +, u odnosu na društvo Paramount i na taj način povrijedila načelo proporcionalnosti, tako da spornu odluku valja poništiti.**

NAPOMENA: Protiv odluke Općeg suda Sudu se može podnijeti žalba ograničena na pravna pitanja. Žalba u načelu nema suspenzivan učinak. Ako je dopuštena i osnovana, Sud ukida odluku Općeg suda. Ako je u predmetu moguće presuditi, Sud ga može i sam riješiti. U suprotnome, predmet se vraća Općem sudu, koji je vezan odlukom Suda donesenom povodom žalbe.

Neslužbeni dokument za medije koji ne obvezuje Sud.

[Cjelovit tekst](#) presude objavljuje se na stranici CURIA na dan objave.

Osoba za kontakt: Corina-Gabriela Socoliuc ☎ (+352) 4303 5536